

Ana təbiət, əkinəyararlı torpaqlar otuz il vəhşi qəbilənin hücumlarına, təcavüzünə məruz qalsa da yarılların sararaq yenedən dirçəlir, torpağa toxum səpilir, ağac əkilir, bağ salınır, məhsul yetişdirilir, fermer təsərrüfatları və aqroparklar yaradılır. Zirvəsi buludlardan su içən dağların qaş-qabağı açılıb, binaları çadır-çadır olan yaylaqların çal-çağır dövrü yenedən başlayıb, naxır və qoyun sürüləri irəmələrə yayılır. Kəlikotu, qırxbuğum, qaymaççıqayı, baldırğan, qantəpər ətirli dərələr, düzler öz ahənginə qayıdır. Çobanların səsinə, qoyun-quzu mələşməsinə, tütək səsinə, ocaq tüstüsünə, şirin söz-söhbətə həsrət qalan, dərinxan dağlar, yaylaqlar dörd ildir ki, çal-çağıra bürünüb. Keçmiş məcburi köçkünlər öz atababa yurdlarına qovuşurlar. Sevincle, şükranlıqla, təzə-ərəzularla, yaşamaq eşqi, torpaqları lələzərə çevirmək həvəsi ilə, minnətdarlıqla qayıdırlar. Həm də işğaldan azad edilən torpaqlarda tarla işlərinin aparılması, torpağa düşən hər toxum dənəsi, hər əkilən ağac gələcək ümidləri qat-qat artırır, öz sahiblərinə qovuşan torpaqlar, sözün əsl mənasında, cana gəlir.

tarixə nəzər salaq. Ötən əsrin 90-cı illərində Azərbaycanda keçirilmiş torpaq islahatı, özəlləşdirilmə ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Lider kənd təsərrüfatının necə böyük əhəmiyyət daşıdığını yaxşı bilirdi və vaxtilə aparılan islahatlar bu gün ölkəmizi ixracatçıya çevirib. Faktlara diqqət yetirək: 2024-cü ilin

potensialdan düzgün istifadə etməklə, eyni zamanda aqrar emal sənayesini genişləndirməklə kənd təsərrüfatının davamlı inkişafı təmin olunur. Kənd təsərrüfatının inkişafına yönəlmiş daha bir mühüm addım aqrar sığorta sisteminin tətbiqidir. Aqrar Sığorta Fondunun yaradılması ilə əlaqədar üsullarda mövcud aqrar sığorta modelləri araşdırılıb, müxtəlif kənd təsərrüfatı sığorta sistemi olan ABŞ, Kanada, İspaniya, Türkiyə, İsrailin bu sahədə təcrübəsi öyrənilib. Mütəxəssislərin hesablamalarına əsasən düzəndən azad edilən torpaqlarda 155 min hektar ərazi

potensialdan düzgün istifadə etməklə, eyni zamanda aqrar emal sənayesini genişləndirməklə kənd təsərrüfatının davamlı inkişafı təmin olunur. Kənd təsərrüfatının inkişafına yönəlmiş daha bir mühüm addım aqrar sığorta sisteminin tətbiqidir. Aqrar Sığorta Fondunun yaradılması ilə əlaqədar üsullarda mövcud aqrar sığorta modelləri araşdırılıb, müxtəlif kənd təsərrüfatı sığorta sistemi olan ABŞ, Kanada, İspaniya, Türkiyə, İsrailin bu sahədə təcrübəsi öyrənilib. Mütəxəssislərin hesablamalarına əsasən düzəndən azad edilən torpaqlarda 155 min hektar ərazi

potensialdan düzgün istifadə etməklə, eyni zamanda aqrar emal sənayesini genişləndirməklə kənd təsərrüfatının davamlı inkişafı təmin olunur. Kənd təsərrüfatının inkişafına yönəlmiş daha bir mühüm addım aqrar sığorta sisteminin tətbiqidir. Aqrar Sığorta Fondunun yaradılması ilə əlaqədar üsullarda mövcud aqrar sığorta modelləri araşdırılıb, müxtəlif kənd təsərrüfatı sığorta sistemi olan ABŞ, Kanada, İspaniya, Türkiyə, İsrailin bu sahədə təcrübəsi öyrənilib. Mütəxəssislərin hesablamalarına əsasən düzəndən azad edilən torpaqlarda 155 min hektar ərazi

potensialdan düzgün istifadə etməklə, eyni zamanda aqrar emal sənayesini genişləndirməklə kənd təsərrüfatının davamlı inkişafı təmin olunur. Kənd təsərrüfatının inkişafına yönəlmiş daha bir mühüm addım aqrar sığorta sisteminin tətbiqidir. Aqrar Sığorta Fondunun yaradılması ilə əlaqədar üsullarda mövcud aqrar sığorta modelləri araşdırılıb, müxtəlif kənd təsərrüfatı sığorta sistemi olan ABŞ, Kanada, İspaniya, Türkiyə, İsrailin bu sahədə təcrübəsi öyrənilib. Mütəxəssislərin hesablamalarına əsasən düzəndən azad edilən torpaqlarda 155 min hektar ərazi

Dayanıqlı kənd təsərrüfatı: polikultura və "yaşıl inqilab"

Prezident İlham Əliyevin 2008-ci il 9 oktyabr tarixli Fərmanı ilə hər il noyabrın 1-i ölkəmizdə Kənd Təsərrüfatı İşçiləri Günü kimi qeyd olunur

Dörd il əvvəl mərmilərin partladığı, qanlı döyüşlərin gətirdiyi torpaqlarda indi traktorların səsi eşidilir, minalardan təmizlənən əkinəyararlı ərazilər şumlanır, malalanır, arata qoyulur və minbir həvəslə ora toxum səpilir. Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun havası təmiz, suyu saf, torpaqlar münbit, bərəkətli və məhsuldardır. Ən əsası isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı yeni iqtisadi rayonların yaradılması haqqında Fərman Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə aparılan genişmiqyaslı təsərrüfat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün hüquqi baza yaradır. Qeyd edilən ərazilərin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərindən və geniş turizm imkanlarından səmərəli istifadə etməklə bölgənin inkişafının təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan bütün işlər vahid program əsasında aparılır. Mühəribədən dərhal sonra Qalib Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə aparılacaq işlərin yol xəritəsini elan etdi.

Qeyd edək ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarına daxil olan bölgələr əlverişli hava şəraitinə, suvarma suyunun bol olmasına, münbit torpaqlarına görə kənd təsərrüfatı bitkilərinin, o cümlədən taxılçılığın inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensiala malikdir. İşğaldan azad edilən ərazilərdə minalardan təmizlənən torpaq sahələrində əkinçilik işlərinə başlanılıb, həm də bu ərazilərdə, ilk növbədə, taxıl, xüsusilə buğda səpinə aparılır. Azad edilmiş ərazilərdə təxminən 100 min hektar torpağın əkin dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

yanvar-iyul aylarında Azərbaycandan xarici ölkələrə 540 milyon ABŞ dolları dəyərində kənd təsərrüfatı və emal məhsulları ixrac olunub. Bu, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,5 faiz çoxdur. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac həcminin 8,5 faiz artması ixrac dinamikasının növbəti aylarda da davam edəcəyi şübhəsizdir. Dövlət dəstəyi mexanizmlərinin genişləndirilməsi sayəsində ölkədə məhsuldarlıq yüksəlir, istehsal göstəriciləri artır. Rəsmi rəqəmlər də bunu göstərir. Bu ilin yanvar-iyun aylarında ötən ilin ötən 7 ayı ilə müqayisədə bir sıra əsas kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə istehsal göstəriciləri əhəmiyyətli dərəcədə çoxalıb. O cümlədən diri çəkidə ət istehsalı 1,3 faiz, süd istehsalı 0,5 faiz, yumurta istehsalı 6,2 faiz, şəkər çuğunduru istehsalı 2,4 dəfə, meyvə və giləmeyvə istehsalı 5,1 faiz, bostan məhsullarının istehsalı 10,3 faiz, tərəvəz məhsullarının istehsalı 0,2 faiz artıb.

İşğaldan azad edilən ərazilərdə əkinçilik və heyvandarlıq sürətlə bərpa edilir. Bölgədə kənd təsərrüfatının yenidən qurulmasına və inkişaf etdirilməsinə başlanılıb, aqroparklar, iqtisadi zonalar yaradılır, heyvandarlıq kompleksləri tikilir, aqrar sahəyə aid müvafiq infrastruktur qurulur. Süfrələrə bol luq, bərəkət bəxş edən əkinçilərin zəhməti tarladan süfrələrə gələn məhsulda öz əksini tapır. Ömrünü, gününü torpağa bağlayan, zəhməti, alın təri ilə məhsul yetişdirən adamlar, sözün həqiqi mənasında, cəmiyyətin, hər bir bölgənin, hər bir kəndin, hər ailənin əsl sərvətidir. Məhz buna görə də aqrar sahə əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təminatında böyük rol oynayır və həm də əhalinin ən böyük məşğulluğu burada cəmlənir. Ölkədə ailə üzvləri də nəzərə alınmaqla təxminən 1,5 milyon insan öz dövlətini, maddi təminatını kənd təsərrüfatında çalışaraq təmin edir. Bu o deməkdir ki, bu əlamətdar gün Azərbaycanda həm də təxminən milyon insanın peşə bayramıdır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunan torpaqlarımızda kənd təsərrüfatının bərpası üçün ilk işlərə başlanılıb. Torpaqlarımızın azad edilməsi kənd təsərrüfatının inkişafına müsbət təsir göstərir. Ölkənin əkin dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

ümumi kənd təsərrüfatı dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

ümumi kənd təsərrüfatı dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

ümumi kənd təsərrüfatı dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

ümumi kənd təsərrüfatı dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

ümumi kənd təsərrüfatı dövrünə qədər təminatı təmin edilməsi və taxıl məhsullarının yetişdirilməsi istiqamətində hədəflər müəyyən edilib. Bu da gələcəkdə ölkəmizin bu sahədə xaricdən asılılığını azaldacaqdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddırlar. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizm tətbiq olunur. Azərbaycan həm də aqrar respublikadır, vaxtilə və hazırda aparılan islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatı, o cümlədən kənd təsərrüfatı tənzümləyən ölkə indi xarici bazarlara orqanik məhsul göndərir, kənd əməkçilərinin zəhməti, alın təri ilə ərşəyə gətirilən məhsullar süfrələrimizi bezəyir. Ən yaxın

imkanları daha geniş və cəlbədicidir. Bütün bölgələrdə davamlı inkişafı təmin edən Dövlət programlarının həyata keçirilməsi, aqrar sahənin dirçəldilməsinə dövlət dəstəyinin göstərilməsi, qeyri-neft sahələrinə aid iri layihələrin uğurla tətbiq edilməsi, sənaye parklarının yaradılması ölkəmizi bütün təhlükələrdən sığortalayır. Azərbaycanda əhalinin etibarlı ərzaq təminatı dövlətin iqtisadi siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biridir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev 2022-ci il iyulun 19-da imzaladığı "Ərzaqlıq buğda ilə özünlütəminatmə səviyyəsinin yüksəldilməsinə dair bir sıra tədbirlər haqqında" Fərman ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, o cümlədən əsas ərzaq məhsulları ilə özünlütəminatmə səviyyəsinin yüksəldilməsinə güclü təkan verəcək. Mühüm dövlət sənədində qeyd olunur ki, ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişafı sahəsində formalaşmış potensialı, xüsusilə müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanmaqla taxılçılıq təsərrüfatlarının yaradılması, həmçinin uzun illər ərzində işğal altında qalan torpaqların işğaldan azad olunması ölkənin ərzaqlıq buğda ilə özünlütəminatmə səviyyəsinə daha da yüksəldəcək.

Hazırda Dövlət Toxum Fondunun tabeliyində 5 toxum emal zavodu fəaliyyət göstərir ki, onlardan biri də Ağcabədi rayonundadır. Zavodun emal gücü saatda 5 tondur. Zavodda quraşdırılan qurğular vasitəsilə emal olunan toxum materialını 98,5 faiz təmizləmək mümkündür. Məhz bu toxumların əkin sərfiyyatı digər qurğularda təmizləniləndən 20-30 faiz azdır.

Onu da qeyd edək ki, bu il işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 100 min hektar yaxın sahədən taxıl biçilib və payızlıq taxıl əkinə aparılıb. İşğaldan azad edilən ərazilərdə yeni toxum növlərinin və yeni texnologiyaların tətbiqi ilə ərzaqlıq buğdanın yetişdirilməsi üçün böyük potensial var. Ölkəmizdə ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə hazırda 32 rayon üzrə 240 min hektar ərazidə ümumi layihə dəyəri 2,3 milyard manat olan 51 aqropark və iri fermer təsərrüfatı yaradılır. İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin məlumatına görə, bunlardan 34-ü bitkiçilik, 14-ü bitkiçilik və heyvandarlıq, 1-i heyvandarlıq, 2-i isə emal sənayesi üzrə ixtisaslaşmış. Artıq 44 aqropark fəaliyyətə başlayıb, digərində isə layihələndirmə işləri aparılır. 2021-ci ildə aqroparklarda 138 min ton buğda, 68 min ton arpa, 94 min ton qarğıdalı və digər kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal olunub. Zəngilan rayonunda təməli Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri tərəfindən qoyulan "Dost Aqropark"ı qida təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verir. Üç mərhələdə gerçəkləşdiriləcək bu mühüm layihə uğurla icra olunur. Türk və azərbaycanlı sərmayədarlar tərəfindən icra olunan "Dost Aqropark"ın kompleksində otlaq sahələrində 4 min baş cins qaramalın yetişdirilməsi, əkinçilik məhsulları istehsalı və digər kənd təsərrüfatı işləri həyata keçirilir. Bu aqropark Azərbaycanın və Türkiyənin qida təhlükəsizliyinə yaxşı töhfə verəcək, bölgənin əkinçilik və heyvandarlıq məhsullarının beynəlxalq bazarlara çıxarılmasına imkan yaradır. Layihə başa çatdıqda 6

Azərbaycan brendi ilə məhsullar satışı çıxarılır. Göründüyü kimi, Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə aqrar sahənin inkişaf etdirilməsi üçün planlı şəkildə və qabaqçılıq texnologiyalar əsasında çox böyük işlər həyata keçirilir.

Bir neçə ildir respublikamızda "Aqropark" inkişaf konsepsiyası həyata keçirilir. Bu konsepsiya ölkənin ixrac potensialının artırılmasına və coğrafiyasının genişləndirilməsinə, milli brendlərin yaradılmasına, kiçik və orta fermerlərin innovativ qabiliyyətinin artırılmasına geniş imkanlar yol açır. Eyni zamanda bu konsepsiya kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələndirilmiş vahid sistem, eləcə də istehsalçı, emalçı və istehlakçı arasında münasibətlərinin formalaşmasına, yüksək məhsuldarlığın əldə olunmasına, aqrar sahədə ixtisaslı kadrların hazırlanmasına və yeni iş yerlərinin açılmasına əhəmiyyətli rol oynayacaq.

Qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi, aqrar sahədə intensiv texnologiyaların tətbiqi ilə yaradılan təsərrüfatlardan biri də "Ağcabədi taxıl Aqropark"dır. Hələ bir neçə il bundan əvvəl Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qeyri-neft sektorunun inkişafında aqroparkların fəaliyyətinin mühüm yer tutduğunu bildirərək deyib ki, bu əlbəttə, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatların tərkib hissəsidir. Böyük aqroparkların yaradılmasının əsas məqsədi ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməkdir. Təbii ki, eyni zamanda, kiçik fermer təsərrüfatlarının inkişafı ilə bağlı praktiki işlər də görülür. Bu iki istiqamət üzrə kənd təsərrüfatı inkişaf edir. Aqroparkların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, burada daha bol məhsul yetişdirilir və məhsuldarlıq da daha yüksəkdir. Bu, təbii, çünki burada ən müasir aqrotexniki tədbirlər tətbiq olunur. 2018-ci ildə yaradılan müasir əkinçilik və bağçılıq təsərrüfatının ərazisi üç min hektardır. Aqroparkda sudan səmərəli istifadə etmək üçün ABŞ-dən gətirilmiş 26 ədəd pivot suvarma sistemləri qurulub. Təsərrüfatın 1580 hektar sahəsi artıq pivotlaşdırılıb. Bundan başqa, iki il əvvəl 110 hektar sahədə badam bağı salınıb. Dəmə suvarma sistemi ilə təchiz olunan bağdan bu il ilk məhsul əldə olunub. Aqroparkın ərazisində, həmçinin 120 hektarın suvarılması üçün yağmurlama sistemi qurulub. Bu da imkan verir ki, təsərrüfatda ildə iki dəfə məhsul istehsal edilsin. Arpa, buğda əkinlərindən sonra ikinci məhsul üçün 1200 hektardan çox sahədə qarğıdalı əkilir. Dünyanın ən qabaqçılıq texnologiyaları bu aqroparkda tətbiq olunub. Belə ki, artıq emal sahəsində İsrail texnologiyası ilə yüksəkəyfiyyətli qabacaq yem istehsal olunur. Həmin məhsul İsrail və İtaliya istehsalı olan avadanlıqlarla 40 kiloqramlıq və bir tona yaxın olmaqla qablaşdırılır. Rayonun iqtisadi həyatında mühüm yer tutan aqroparkın 30 min ton arpa, buğda və qarğıdalı saxlamaq üçün saxlanılan anbarı var. Sahəsi 5 min kvadratmetr olan anbarda isə təsərrüfatı lazım olan dərman və avadanlıqlar saxlanılır. Bütün ölkə üzrə aqroparklarda çalışanların sayı yeddi min nəfəri ötib. Aqroparklar həm də kəndlərdə yaşayan insanlar üçün daimi iş yerləridir. Müasir əkinçilik və bağçılıq təsərrüfatı olan "Ağcabədi taxıl Aqropark" ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsinə, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə töhfə verir. Əkinçilikdə "yaşıl inqilab" (müasir aqrotexniki qaydalardan istifadə ilə bağlı məhsuldarlığın artması), heyvandarlıqda sənaye texnologiyası geniş vüsət alır. Aqroparklarda polikultura tətbiq edilir. Eyni məkanda bir çox məhsullar yetişdirən bu üsul torpaqdan istifadəni maksimum dərəcədə artırır, zərərvericilərlə bağlı problemləri azaldır və balanslaşdırılmış ekosistemi təşviq edir. Məsələn, lobya, qarğıdalı və balqabağı birlikdə yetişdirilməklə faydalıdır. Lobyada azotlu sabitləşdirici, qarğıdalı paxlanın yetişməsinə təmin edir və balqabaq alaq otlarını azaldan torpaq örtüyü kimi çıxış edir. Bir sözlə, ölkəmizdə kənd təsərrüfatı yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub, texnologiyalar əsrinin gətirdiyi yeniliklərdən fermerlər və sahibkarlar geniş istifadə edirlər.

Salman ALIOĞLU,
"Respublika".